

Detta informationsmaterial riktar sig till

- dig som är **läkare** som stöd för att utföra läkemedelsjusteringar vid dehydrering.

- dig som är **sjuusköterska** för att identifiera riskläkemedel vid dehydrering. Kontakta läkare så snart som möjligt.

Här ges exempel på läkemedel där kortvarigt behandlingsuppehåll bör göras tills dehydreringen är behandlad, samt läkemedel där uppehåll inte bör göras.

Första version januari 2020

Reviderad september 2023

Vätskebrist och läkemedel

Läkemedelsjusteringar vid dehydrering

www.janusinfo.se

Läkemedelsjusteringar vid dehydrering

När en patient blir dehydrerad på grund av kortare episod med diarré, kräkningar, feber, dåligt vätskeintag eller värmebölja bör läkemedelsbehandlingen ses över.

Här listas vanliga läkemedel där man bör göra ett kort uppehåll respektive behålla behandlingen tills den aktuella situationen är stabiliserad. Listorna visar exempel och är inte heltäckande.

Rekommendationerna ersätter inte en individuell bedömning av patientens sammantagna läkemedelsbehandling. **Kontakta läkare så snart som möjligt.**

För information om läkemedel som kan ge problem vid värmebölja, se www.folkhalsomyndigheten.se

Exempel på läkemedel där uppehåll inte bör göras

Diabetesläkemedel

Dosen kan behöva ändras
Mät blodsockret

- Insuliner *samt kombinationer*

Antikoagulantia

Dosen kan behöva ändras

- Direktverkande orala antikoagulantia *ex apixaban (Eliquis), dabigatran (Pradaxa)*
- Vitamin K-antagonist *ex warfarin (ex Waran)*
- Hepariner *ex dalteparin (Fragmin), tinzaparin (Innohep)*
- Övriga antitrombotiska medel *fondaparinux (Arixtra)*

Trombocythämmare

- *ex acetylsalicylsyra (ex Trombyl), klopidogrel (ex Plavix, Grepid), prasugrel (ex Efient), tikagrelor (Brilique)*

Läkemedel för hjärta och kretslopp

Dosen kan behöva minskas

- Betablockare *ex bisoprolol, metoprolol*

Perorala kortikosteroider

Dosen kan behöva ökas

- *ex betametason (ex Betapred), hydrokortison (ex Alkindi, Efmody, Kortifarm, Plenadren, Solu-Cortef), prednisolon*

Sköldkörtelhormoner

- *ex levotyroxin (ex Levaxin, Euthyrox, Tirosintol)*

Immunosuppressiva läkemedel

Kontakta specialistmottagning

- *ex ciklosporin (ex Ciqorin, Sandimmun), takrolimus (ex Adport, Adopt, Advagraf, Dailiport, Prograf)*

Antiepileptika

Koncentrationsbestämning ska övervägas

- *ex karbamazepin (ex Hermolepsin Retard, Tegretol Retard, Trimonil Retard), lamotrigin (ex Lamictal), levetiracetam (ex Keppra, Kevesy), oxkarbazepin (ex Trileptal), valproinsyra (ex Ergenyl Retard)*

Parkinsonläkemedel

- *ex levodopa+enzymhämmare (ex Levocar, Madopark, Sinemet)*

Exempel på läkemedel där uppehåll bör göras

Diabetesläkemedel

- Metformin *samt kombinationer*
- Insulinfrisättare *ex glimepirid, repaglinid (ex Novonorm)*
- SGLT2-hämmare *ex dapagliflozin (Forxiga), empagliflozin (Jardiance) samt kombinationer*

Läkemedel för hjärta och kärl samt njursjukdomar

- SGLT2-hämmare *ex dapagliflozin (Forxiga), empagliflozin (Jardiance), samt kombinationer*
- Digitalisglykosid *ex digoxin*
- Alfablockerare *ex doxazosin (ex Alfadil)*
- Diuretika *ex bendroflumetazid (ex Salures), furosemid (ex Furix, Impugan, Lasix retard), hydroklortiazid (ex Esidrex)*
- Aldosteronantagonister *ex eplerenon (ex Inspra), spironolakton*
- ACE-hämmare *ex enalapril, ramipril*
- Angiotensinreceptorblockerare *ex kandesartan, losartan*

Antiinflammatoriska smärtstillande läkemedel

- COX-hämmare (NSAID) *ex celecoxib, ibuprofen, naproxen*
- Giktmedel *ex kolkicin (ex Colrefuz)*

Psykofarmaka

- Litium (Lithionit)